

CRÍTQUES

Divertim-nos fins a aprendre

LLIBRES

Lluís Pastor

Universitat Oberta de Catalunya

144 pàgines. 21 euros

El primer que ve al cap és Neil Postman. El teòric de la comunicació ja li va cantar les absoltes a l'assumpte el 1985: *Divertim-nos fins a morir* (publicat en català el 1990 per Llibres de l'índex). Això de la televisió, dels mitjans moderns, el professor de la Universitat de Nova York no ho veia gaire clar. No creia que poguessin transmetre coses profundes, rigoroses, crítiques, de qualitat. La televisió es convertia en el boc expiatori de la dècada del diner fàcil, dels *yuppies* de Wall Street amb clònics a tot el planeta. Pel deixeble de Marshall McLuhan la petita pantalla és el gran espai on es banalitza la cultura, l'educació, la política... Tot. Postman fa pensar: "El problema no és riure en comptes de pensar, el problema és que no sabem de què riem ni per què hem deixat de pensar".

Bé, un quart de segle després Lluís Pastor, director dels Estudis de Ciències de la Informació i la Comunicació de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), vindria a dir tot el contrari: divertim-nos fins a aprendre.

Funiversity va a l'arrel de tot: el món ha canviat, els estudiants han canviat, però... la universitat no ha canviat. Per Pastor, la universitat continua igual des que va néixer fa deu segles a Bolonya. Però un moment. La veritable notícia està en un altre lloc: més que en la societat de la informació vivim en la societat de l'entreteniment. Sí, aquí no hi ha divisió entre treball i oci. Audiència total i l'objectiu de l'entreteniment és atrapar l'atenció del públic. Per tant, l'entreteniment és l'eix del nou paradigma de la comunicació. L'entreteniment és l'aire que respirem.

Expirem. Pastor planteja dues premisses: s'aprèn mitjançant els mitjans de comunicació i els mitjans són agents claus per a l'assimilació de continguts. Ara, una observació palpable: aquests estudiants que en ple segle XXI estan a les universitats del segle XX estan acostumats a aprendre i formar-se a través dels mitjans de comunicació, de les pantalles. Així doncs, la proposta: per què la universitat d'avui no s'espolsa els dos principis clàssics sobre el que sustenta el seu poder (aula i despatx) i passa a tenir les mateixes funcions que els mitjans: informar, formar i entretenir. A veure.

No és teoria. És pràctica. I s'ha fet. Durant els dos darrers anys, nou programes d'assignatures diferents han aplicat la docència amb les tècniques del periodisme (journalism-based learning). És la proposta feta realitat. Equips multidisciplinaris (professors experts en la matèria i professionals del periodisme) han convertit material docent en, per exemple, un magazín de ràdio. Així, el llibre té la part pràctica i exposa dos casos. Tot el que estan acostumats a sentir en un programa de ràdio: sintonia, entradeta presentador, convidats, ràfegues musicals, seccions... Aquí apareix fet guió mentre circulen els dos temes, les lliçons, com a eix central de cada programa: *La propietat intel.lectual* i *La invenció de la retòrica*. A partir d'aquí, les possibilitats són immenses, variades.

Hi ha molt a dir, a comentar, però ràpidament pot venir al cap: suggeridor, oportú, incisiu. Funiversity té aire i forma de manifest (de fet, hi ha un manifest) i està pensat per llegir-se de glop (144 pàgines). Realment, com la proposta. Una primera part està rumiada perquè el lector es grati el cap davant la suggestió de canviar-ho tot. De cop, la segona, ja li ensenya allò que li feia picassor. Ho veu. No té per què estar-hi d'acord. El que graten aquestes desenes de pàgines dóna per un sine die d'opinions. Però avui, el debat, a la universitat, està més obert que mai. I si una cosa necessita la institució nascuda a Bolonya que va del segle X al XXI és pensar-la. I el llibre fa pensar.